

TEATTERIKESKUS

Teatercentrum · Theatre Centre

TOIMINTASUUNNITELMA 2020

SISÄLLYSLUETTELO

TEATTERIKESKUS	3
1. VISIO	3
Strategiset tavoitteet.....	4
2. TEATTERIKESKUKSEN TOIMINNAN PÄÄLINJAT 2020	4
Jäsenten rahoituksen kehittämiseen vaikuttaminen	4
Jäsenten toiminnan kehittämisen tukeminen	4
Teatterikeskuksen oman toiminnan kehittäminen	5
3. JÄSENYHTEISÖT JA JÄSENPAVELUT	6
Jäsenyhteisöt vuoden 2020 alussa	6
Jäsenpalvelut	7
Koulutustarjonta jäsenistölle	8
4. VAIKUTTAMINEN JA EDUNVALVONTA	8
5. YHTEISTYÖ JA HANKKEET	10
6. TOIMINTA JA ORGANISAATIO	11
Toimisto ja hallitus	11
Talous	12
Viestintä	12
Kansainvälinen toiminta.....	13
Kohti ympäristön kannalta kestävämpää toimintaa	13
Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus Teatterikeskuksessa	13
Toiminnan vaikuttavuuden mittarit - omavalvonta	14

TEATTERIKESKUS

Ottaa kantaa kulttuuripolitiikkaan.

Valvoo jäsenyhteisöjensä etuja.

Tuottaa ja välittää asiantuntijatietoa esittävän taiteen kentästä.

Tekee laaja-alaisesti yhteistyötä.

Tarjoaa jäsenpalveluita ja neuvontaa.

Viestii vaikuttavasti jäsenilleen ja päättäjille.

Teatterikeskus on koko suomalaisen esittävän taiteen vapaan kentän ammattiyhteisöjen palvelu- ja edunvalvontajärjestö. Teatterikeskuksen tarkoituksena on tukea ja edistää jäsentensä edustaman esittävän taiteen kentän toiminnan yleisiä ja taiteellisia edellytyksiä.

Yleisillä edellytyksillä tarkoitetaan

- esittävän taiteen kentän yhteisöjen esitys- ja muuta toimintaa
- valtion ja kuntien julkista rahoitusta sekä jäsenten omarahoitusosuutta
- jäsenyhteisöjen rakenteellista kehitystä ja innovatiivisuutta
- jäsenyhteisöjen, kentän muiden toimijoiden ja taidealojen välistä yhteistyötä

1. VISIO

Esittävän taiteen tekijöiden määrä kasvaa vastaamaan yhteiskunnan kasvavaa tarvetta vuorovaikutuksellisuuteen ja yhteisöllisten tarinoiden jakamiseen.

Ilmastonmuutos, teknologinen kehitys, väestön ikärakenteen muutos ja muut merkittävät yhteiskunnalliset ilmiöt kasvattavat tarvetta luovan työn tekemiseen ja siitä nauttimiseen. Ihmiset tekevät yhä enemmän luovaa työtä, joka edellyttää taiteellista esimerkkiä ja innoitusta.

Ammattimaisesti tehdyn taiteen merkitys ja arvo kasvavat.

Esittävä taide monimuotoistuu.

Ammattitaide on kaikkien saavutettavissa ja saatavana. Taide on ihmisten arjessa ja työssä läsnä samalla tavalla kuin esimerkiksi työorganisaatioissa hallinnon ja tuotannon osat. Suomi sivistysvaltiona toimii esimerkkinä siitä, miten taidetta pystytään käyttämään kaupunkien rakenteiden, toiminnan ja kulttuurin kehityksen turvaamiseen ja rikastuttamiseen sekä hyvinvoinnin kasvattamiseen. Esittävä taide ja sen soluttautuminen osaksi kaupunkien arkea ovat Suomen merkittävimmät vientituotteet.

Esittävä taide on Suomen vetovoiman ydin ja merkittävin matkailua kasvattava tekijä.

Teatterikeskuksen jäsenet ovat ammatillisesti vakuuttavasti ja esimerkillisesti toimivia yhteisöjä. Ne toimivat tehokkaasti tarjoten korkeatasoista esitys- ja palvelutuotantoa paikallisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti.

STRATEGISET TAVOITTEET

- Tarjota tehokasta ja laajasti edustavaa edunvalvontaa rakentamalla koko esittävän taiteen kenttää koskeva näkemys alan tulevaisuuden toiminnasta ja sen rahoituksesta.
- Kehittää jäsenyhteisöjen omaa hallintoa ja poliittista vaikuttamista.
- Parantaa esittävän taiteen vapaan kentän näkyvyyttä, osaamista, yhteistyötä ja vaikuttavuutta.

2. TEATTERIKESKUKSEN TOIMINNAN PÄÄLINJAT 2020

JÄSENTEN RAHOITUKSEN KEHITTÄMISEEN VAIKUTTAMINEN

- Teatterikeskus puhuu aktiivisesti ja laajasti Taiteen edistämiskeskuksen jakamien esittävän taiteen harkinnanvaraisten avustusten kasvattamisen puolesta, jotta esittävän taiteen vapaan kentän toimintaedellytykset paranevat. Teatterikeskus ottaa kantaa esittävän taiteen valtionosuusjärjestelmän uudistukseen tuoden ilmi vapaan kentän toimijoiden näkökulman ja tarpeet.
- Teatterikeskus viestii kunnallisille päättäjille esittävän taiteen vapaan ammattilaiskentän merkityksestä kunnissa. Tavoitteena on lisätä kuntapäättäjien ymmärrystä esittävän taiteen vapaan kentän olosuhteista sekä vaikuttaa suotuisasti kunnallisten tukien kasvattamiseen. Teatterikeskus valmistautuu myös vaikuttamistyössään vuoden 2021 kuntavaaleihin.
- Teatterikeskus puhuu Taiteen edistämiskeskuksen (Taike) organisaation kehittämisen, vertaisarviointijärjestelmän uudistamisen ja resurssien lisäämisen puolesta. Taiken nykyisen kaltainen avustustoiminta ei palvele esittävän taiteen vapaan kentän kehittymistä parhaalla mahdollisella tavalla. Taiken toiminnan selkeyttä ja läpinäkyvyyttä tulee parantaa sekä toiminnan joustavuutta ja viestintää tulee kehittää.
- Teatterikeskus edistää soveltavan taiteen tunnettuutta ja rahoitusmahdollisuuksien kehittymistä yhteistyössä soveltavaa taidetta tekevien jäsenyhteisöjen ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa.
- Osana Kulttuurin ja taiteen keskusjärjestö KULTA ry:tä Teatterikeskus ottaa kantaa vaikuttamistyössään sen puolesta, että valtion kulttuuribudjetti tulisi nostaa yhteen prosenttiin valtion budjetista.

JÄSENTEN TOIMINNAN KEHITTÄMISEN TUKEMINEN

- Teatterikeskuksen tavoitteena on panostaa yhä enemmän jäsenyhteisöille tarjottavaan koulutustarjontaan, seminaareihin ja verkostoitumistilaisuuksiin. Tavoitteena on vahvistaa jäsenten toimintaedellytyksiä niin että ne ovat ammattimaisesti toimivia työnantajia ja kaikille

turvallisia ja tasa-arvoisia työskentely-ympäristöjä. Teatterikeskus tukee jäseniään myös toiminnan kehittämisen, henkilöstön jaksamisen ja työhyvinvoinnin osa-alueilla.

- Teatterikeskuksen tavoitteena on osallistaa jäsenyhteisöjä keskustelemaan järjestön toiminnasta ja edunvalvonnan painopisteistä sekä tuoda jäseniä yhteen tutustumaan ja verkostoitumaan Teatterikeskuksen muodostamissa työryhmissä. Vuonna 2020 tällaisia työryhmiä ovat yhteisöjen hallitusten puheenjohtajille tarkoitettu *puheenjohtajaklubi*, soveltavan taiteen toimijat yhteen kokoava *soveltavan taiteen toimikunta* sekä *työvaliokunta*, joka kokoaa yhteen jäsenyhteisöjen johtajia tukemaan Teatterikeskuksen hallituksen työskentelyä.
- Teatterikeskus neuvoo ja auttaa jäseniään esimerkiksi rahoitukseen, toiminnan kehittämiseen ja organisaatioiden mahdollisiin ongelmatilanteisiin liittyvissä asioissa. Teatterikeskuksen jäsenasiantuntija toimii vuonna 2020 toiminnanjohtajan ohella jäseniä auttavana ja helposti lähestyttävänä kontaktihenkilönä.
- Teatterikeskus on mukana hankkeissa, joiden avulla tuetaan esittävän taiteen vapaan kentän toimijoiden kiertuetoimintaa ja uusien verkostojen syntyä kotimaassa. Konserttikeskuksen kanssa luotava *LIVE*-hanke laajentaa Konserttikeskuksen hyväksi havaittua tuotantomallia musiikista teatteriin, tanssiin ja sirkukseen. Sirkuksen tiedotuskeskusten ja Teatterikeskuksen sekä muiden yhteistyökumppaneiden hanke *Kobti uusia näyttämöitä* saattaa vapaan kentän toimijoita yhteen erilaisten tiloja tarjoavien toimijoiden, kuten kuntien kulttuuripalveluista vastaavien henkilöiden, kaupunginteattereiden, alueellisten kulttuuritalojen jne. kanssa.

TEATTERIKESKUKSEN OMAN TOIMINNAN KEHITTÄMINEN

- Teatterikeskuksen tavoitteena on kasvaa yhä laajemmin tunnetuksi ja vahvemmaksi esittävän taiteen vapaan kentän edunvalvojaksi. Tämä tarkoittaa jäsenmäärän kasvattamista genererajat ylittäen. Teatterikeskus valmisteleekin myös uuden strategian vuonna 2020 tulevalle kolmevuotiskaudelle.
- Teatterikeskuksen tavoitteena on, että vuoden 2020 lopussa järjestössä olisi palkattuna kaksi kokopäiväistä työntekijää sekä järjestösihteeri osa-aikaisella toimeksiantosopimuksella. Vahvistuneiden henkilökuntaresurssien avulla Teatterikeskus pystyy vastaamaan paremmin jäsentensä tarpeisiin.
- Vuoden 2020 aikana kartoitetaan millaisilla tavoilla Teatterikeskus voisi jatkossa edistää jäsentensä kansainvälisiä pyrkimyksiä ja kontaktien syntyä, esimerkiksi yhteistyössä esittävän taiteen kentän tiedotuskeskusten kanssa.
- Teatterikeskus jatkaa hyvää yhteistyötä esittävän taiteen kentän muiden järjestöjen ja toimijoiden kanssa sekä kartoittaa uusia yhteistyökumppaneita ja hankemahdollisuuksia.

3. JÄSENYHTEISÖT JA JÄSENPALVELUT

Teatterikeskuksen jäsenenä on vuoden 2020 alussa 36 esittävän taiteen ammattiyhteisöä. Maantieteellisesti yhteisöt sijaitsevat suurimmaksi osaksi pääkaupunkiseudulla, mutta jäseniä on myös Tampereella, Turussa, Lahdessa, Porissa, Jyväskylässä ja Rovaniemellä.

Teatterikeskuksen jäsenet edustavat laajasti esittävien taiteiden kirjoa: puheteatteria, musiikkiteatteria, tanssia, sirkusta, nukketeatteria, improvisaatioteatteria, lastenteatteria, vauvatanssiteatteria, naamioiteatteria, klovneriaa, visuaalista teatteria ja esitystaidetta.

Esittävän taiteen vapaan kentän ammattilaiset haluavat olla hallinnollisesti ja taiteellisesti itsenäisiä sekä selkeästi profiloituneita oman alansa huippuja. Ammattiyhteisöjen työtä ohjaa vahva kunnianhimo ja korkealaatuinen taiteellinen toiminta. Jäsenyhteisöjen kanssa käytyjen keskustelujen perusteella on huomattu, että yhteisiä vahvuuksia toimijoilla ovat oma taiteellinen linja, ammattimaisuus, ketteryys ja monialaisuus. Toisaalta heikkouksina tai uhkina lähes kaikkialla nähdään taloudellinen epävarmuus ja resurssien niukkuus, pienen henkilöstön kuormittuminen ja siitä aiheutuvat jaksamisongelmat.

Teatterikeskuksen tavoitteena on tukea jäsentensä kehittämisyhtiöitä, jotta ne pystyvät parhaalla mahdollisella tavalla hyödyntämään vahvuuksiaan ja toimimaan laadukkaasti uhkista huolimatta.

Teatterikeskuksen jäsenmäärä kasvoi vuosina 2018 ja 2019, mutta syksyllä 2019 pitkäaikaiset jäsenet, VOS-teatteri KOM-teatteri, Q-teatteri, Ryhmäteatteri, Tanssiteatteri Hurjaruuth, Teatteri Rollo ja Teater Viirus ilmoittivat siirtyvänsä vuoden 2020 alusta Suomen Teatteri ry:n jäseniksi. Näiden lähtiessä jää Teatterikeskukseen pelkästään esittävän taiteen vapaan kentän yhteisöjä.

Vuonna 2020 Teatterikeskuksen tavoitteena on kasvattaa jäsenmääräänsä kattamaan yhä laajemmin esittävän taiteen vapaa kenttä. Teatterikeskus kerää jäsenyhteisöiltään jäsenmaksua, jonka suuruus määräytyy porrastetusti teatterille myönnetyn julkisen tuen kokonaissumman mukaan.

JÄSENYHTEISÖT VUODEN 2020 ALUSSA

Aura of Puppets	PerformanceSirkus
Circus Maximus	Piste Kollektiivi
Greta Productions	Quo Vadis
Höyhentämö	Rakastajat-teatteri
Improvisaatioteatteri Stella Polaris	Red Nose Company
Improvisationsteater Stjärnfall	Sirkus Magenta
Musiikkiteatteri Kapsäkki	Teatteri Avoimet Ovet
Keski-Uudenmaan Teatteri KUT	Teatteri Ilmi Ö.
Klockriketeatern	Teatterikone
KokoTeatteri	Teatteri Metamorfoosi
Maria Baric Company	Teatteri Siperia
Myllyteatteri	Teatteri Taimine
Oblivia	Teatteri Takomo
Osiris Teatteri (<i>Osiris Ensemble ja Loiske Ensemble</i>)	Teatteri Telakka
Ooppera Skaala	Teatteri Totti
	Teatteri Vanha Juko

TEHDAS Teatteri
Todellisuuden tutkimuskeskus
TOTEM-teatteri

Universum (*Aurinkoteatteri, Sirius Teatern, Teater
Mars ja Teatteri Venus*)
Valtimonteatteri

JÄSENPAVELUT

Teatterikeskus tarjoaa edunvalvonnan ja kulttuuripoliittisen vaikuttamisen lisäksi jäsenistölleen monipuolisia palveluita. Teatterikeskus myös kuuntelee jäsenyhteisöjen toiveita palveluiden suhteen.

TYÖRYHMÄT: Teatterikeskus on perustanut vuonna 2019 kolme työryhmää, joissa jäsenyhteisöjen edustajat pääsevät verkostoitumaan, keskustelemaan ajankohtaisista aiheista ja tarjoamaan omaa asiantuntijuuttaan Teatterikeskuksen vaikuttamistyön avuksi. Nämä työryhmät ovat hallitusten puheenjohtajille tarkoitettu *puheenjohtajaklubi*, soveltavan taiteen toimijat yhteen kokoava *soveltavan taiteen toimikunta* sekä *työvaliokunta*, joka kokoaa yhteen jäsenyhteisöjen johtajia.

LAKINEUVOTAPALVELU: Teatterikeskus tarjoaa yhteistyössä Suomen Teatterit ry:n kanssa lakineuvontapalvelua jäsenyhteisöille. Teatterikeskuksen jäsenet voivat ottaa yhteyttä Suomen Teatterit ry:n juristiin esimerkiksi sopimus- tai tekijänoikeusasioissa sekä muissa lainopillisissa kysymyksissä.

TEATTERIKORTIT: Teatterikeskuksen kautta jäsenyhteisöt voivat tilata henkilökunnalleen Teatterikortit. Teatterikortilla pääsee katsomaan esityksiä edullisella ammattilaishinnalla useimmissa suomalaisissa ammattiteattereissa.

TEATTERIJOUKKO-LEHDEN JÄSENHINNAT: Ryhmämuotoisten ammattiteattereiden ja vapaan kentän ryhmien ohjelmistolehti Teatterijoukko ilmestyy kaksi kertaa vuodessa. Teatterijoukko-lehdessä ilmoittaminen on jäsenille 50–100 € halvempaa riippuen ilmoituksen koosta. Lisäksi jäsenet saavat mahdollisuuden varata etu- tai takakannen tilan ennen ei-jäseniä.

MEDIASEURANTAPALVELU: Teatterikeskus tarjoaa jäsenyhteisöilleen edullista mediaseurantapalvelua sekä printti- että digitaalisessa mediassa M-Brain yrityksen kautta.

KOULUTUKSIA JA TAPAAMISIA JÄSENISTÖLLE: Teatterikeskus tarjoaa jäsenilleen koulutuksia ja tapaamisia, uuden oppimista ja vuorovaikutusta. Kohtuuhintaiset ja jäsenten tarpeiden mukaan räätälöidyt koulutukset auttavat jäsenten oman toiminnan kehittämässä. Pienille yhteisöille kollegoiden tapaamisesta ja yhteistyöstä on myös iloa ja apua omaan toimintaan ja jaksamiseen.

VIESTINNÄLLISTÄ TUKEA: Jäsenyhteisöt saavat säännöllisesti näkyvyyttä Teatterikeskuksen kanavissa (mm. sosiaalinen media, uutiskirjeet), mutta myös tarvittaessa apua ja tukea oman viestinnän ja markkinoinnin kehittämiseen.

HANKKEET: Teatterikeskus käynnistää säännöllisin väliajoin erilaisia hankkeita, joissa kehitetään esimerkiksi yhteisöjen toimintaedellytyksiä tai tuotantoprosesseja. Osallistujat näihin hankkeisiin valitaan Teatterikeskuksen jäsenten joukosta.

ULKOPUOLINEN ARVIOIJA JA KESKUSTELIJA: Teatterikeskuksen toiminnanjohtaja ja jäsenasiantuntija ovat jäsenten käytettävissä tarvittaessa ulkopuolisena arvioitsijana, kehittäjänä, sparraajana tai keskusteluapuna. Lisäksi jäsenet voivat kysyä esimerkiksi apua esimerkiksi apurahahakemusten tai muiden virallisten tekstien läpiluukuun ja korjaukseen.

KOULUTUSTARJONTA JÄSENISTÖLLE

Vuonna 2020 Teatterikeskus panostaa edelleen jäsenyhteisöjen henkilökunnalle tarjottaviin koulutuksiin, seminaareihin ja verkostoitumispäiviin. Matalan kynnyksen tapaamiset ja kohtuuhintaiset koulutuspäivät ovat tärkeitä jäsenistölle ja menneistä koulutuksista on saatu hyvää palautetta.

Teatterikeskukseen luodaan vuonna 2020 koulutuskalenterin, jonka tavoitteena on vakiinnuttaa tietyt koulutukset ja tapahtumat säännöllisesti toistuviksi, ns. osaksi jäsenkoulutusten vuosikelloa. Koulutukset ja seminaarit räätälöidään jäsenistöstä nousseiden toiveiden ja tarpeiden perusteella.

Teatterikeskus järjestää koulutuspäiviä muun muassa jäsenyhteisöjen tuottajille, johtajille ja hallituksen jäsenille. Vapaan kentän ryhmissä tuottajat kantavat usein suuren vastuun ryhmän toiminnan sujumisesta ja hoitavat päivittäin monialaisesti erilaisia työtehtäviä. Vaikka heillä ei olisi varsinaista esimiesvastuuta, ovat he silti laajassa kokonaisvastuussa toiminnasta, minkä vuoksi Teatterikeskus haluaa tukea tuottajia heidän työssään. Tavoitteena on varmistaa jäsenyhteisöjen tuottajien jaksaminen ja auttaa ihmisiä verkostoitumaan kollegoiden kanssa hyvien ideoiden ja toimintatapojen jakamiseksi.

Teatterikeskus haluaa tukea jäseniään toimimaan hyvinä ja esimerkillisinä työnantajina. Teatterikeskus tarjoaa koulutuksia esimerkiksi työnantajavastuuseen, työhyvinvointiin ja ryhmien hallitusten rooleihin liittyen.

Teatterikeskus järjestää seminaareja ja keskustelutilaisuuksia esittävän taiteen kentän rahoituksesta. Tavoitteena on tuoda yhteen rahoituksesta päättäviä poliitikkoja ja virkahenkilöitä Teatterikeskuksen jäsenyhteisöjen avainhenkilöiden kanssa ja näin tuottaa dialogia ja yhteistä näkemystä esittävän taiteen kentän ja sen rahoituksen tulevaisuudesta.

4. VAIKUTTAMINEN JA EDUNVALVONTA

- Teatterikeskus vaikuttaa valtio- ja kuntatason päättäjiin esittävän taiteen vapaan kentän julkisen tuen kasvattamisen puolesta. Riittävän suuri julkinen tuki turvaa ammattimaisen toiminnan, auttaa esittävän taiteen yhteisöjä kehittämään omaa toimintaansa ja sen kautta omarahoitusosuuttaan, mikä luo positiivisen talouden kierteen.
- Esittävän taiteen valtionosuusjärjestelmän uudistus vaikuttaa koko esittävän taiteen kenttään. Teatterikeskus nostaa uudistustyön yhteydessä esille vapaan kentän toimijoiden näkökulmaa ja tarpeita. Uudistuksen yhteydessä tulisi edistää koko kentän tasa-arvoisuutta ja valtionosuusjärjestelmään tulisi tuoda mukaan taiteellisen ja toiminnallisen laadullinen arviointi, kuten harkinnanvaraista avustusta saavilla toimijoilla.
- Veikkauksen rahapeliuottojen mahdollisesti vähentyessä tulevaisuudessa ovat taiteelle ja kulttuurille tuotoista tuloutetut määrärahat vaarassa. Tämän takia yhä suurempi osa taiteen ja kulttuurin rahoituksesta tulisi varmistaa valtion budjettivarojen kautta.

Teatterikeskus valvoo laaja-alaisesti jäsentensä etuja sekä edistää jäsentensä mahdollisuuksia keskittyä ammattimaiseen taiteen tekemiseen. Teatterikeskuksen tavoitteena on, että monimuotoinen ja monipuolinen esittävä taide on kaikkien suomalaisten saavutettavissa, kieleen, ikään tai fyysisiin ominaisuuksiin katsomatta.

Ilmastokatastrofi, väestörakenteen muutos, taiteen rahoitukseen ohjattujen rahapelitoiminnan tuottojen väheneminen ja muut yhteiskunnalliset ilmiöt vaikuttavat koko suomalaiseen taiteen ja kulttuurin kenttään ja luovan työn tekemiseen. Aikamme haasteet kasvattavat toisaalta ihmisten tarvetta tehdä ja kokea taidetta. Riittävän suuri julkinen rahoitus takaa esittävän taiteen ammattilaisille työrauhan keskittyä toteuttamaan ydintehtäväänsä: laadukkaan taiteen tekemistä yleisöille.

Teatterikeskuksen tärkein edunvalvonnallinen viesti 2020-luvulla on esittävän taiteen vapaan kentän toimintaedellytysten parantaminen. Tämä tarkoittaa parempia julkisia tukia, toiminnan kannalta mielekkäitä tukimuotoja, monipuolisia yhteistyöverkostoja sekä ammattimaisesti toimivia organisaatioita.

Tavoitteena on esittävän taiteen vapaan kentän tunnettuuden lisääminen ja ymmärrys sen taidetta uudistavasta vaikutuksesta, sen työllistäväydestä, arvonlisästä ja hyvinvointia lisäävästä vaikutuksesta.

Nykyisessä hallitusohjelmassa on kirjaus **taiteen ja kulttuurin osuuden nostamisesta prosenttiin valtion budjetissa**. Tältä tavoitteelta puuttuu kuitenkin konkreettinen aikataulu, joten Teatterikeskus puhuu tavoitteen puolesta jatkossakin.

Teatterikeskus pitää osaltaan yllä keskustelua siitä, että **taiteen ja kulttuurin rahoituksen painopisteen tulisi siirtyä rahapelitoiminnan tuotoista ohjatuista määrärahoista valtion budjetin määrärahoiksi**. On täysin kestävä ajatus, että taiteen ja kulttuurin tukirakenteiden ylläpitäminen riippuisi vain siitä, miten pelimarkkina kulloinkin kehittyy.

Vuonna 2020 Teatterikeskus nostaa yhä vahvemmin keskusteluun **Taiteen edistämiskeskuksen toiminnan ja siitä annetun lain uudistamistarpeet** sekä toiminta-avustusten myöntöperiaatteiden selkeyttämisen ja läpinäkyvämmäksi saamisen avustuksia hakeville yhteisöille. Tukimuotojen tulee olla sellaisia, että ne palvelevat parhaalla mahdollisella tavalla esittävän taiteen uudistuvaa kenttää.

Teatterikeskus jatkaa vuonna 2020 lausuntojen, kommenttien ja selvitysten antamista sekä osallistuu aktiivisesti taide- ja kulttuuripolitiikkaa käsitteleviin seminaareihin ja työpajoihin.

Vuonna 2020 Teatterikeskus vahvistaa entisestään suoria kontaktejaan kansanedustajiin ja puoluepoliittisiin päättäjiin henkilökohtaisten tapaamisten avulla. Teatterikeskus osallistuu eduskunnan Arkadia-seuran toimintaan ja kehittää verkostojaan sitä kautta.

Teatterikeskus tukee jäsenyhteisöjään näiden omassa kunnallisessa vaikuttamistyössä. Teatterikeskus tarjoaa taustamateriaalia jäsenten oman vaikuttamisen tueksi ja yhteisiä keinoja vaikuttamiseen esimerkiksi vuoden 2021 kunnallisvaaleissa. Jäsenyhteisöistä suurin osa toimii Helsingissä, joten Teatterikeskus järjestää säännöllisesti asiantuntijatapaamisia Helsingin kaupungin kulttuuriasioista päättävien tahojen kanssa. Lisäksi toiminnanjohtaja käy kuntien järjestämissä kokouksissa ja tapahtumissa puhumassa erilaisten toimijoiden merkityksestä kuntien kulttuuritarjonnassa.

Teatterikeskus tekee edunvalvontaa osana Suomen Teatterijärjestöjen Keskusliittoa, joka järjestää kaksi kertaa vuodessa teatteri-iltoja kansanedustajille sekä antaa lausuntoja ajankohtaisista asioista.

Teatterikeskus toimii aktiivisena jäsenenä taide- ja kulttuurialan keskusjärjestö KULTA:ssa, jonka edunvalvonnallisia tavoitteita Teatterikeskus tukee omalla toiminnallaan.

5. YHTEISTYÖ JA HANKKEET

Teatterikeskus jatkaa vuonna 2020 **Suomen Teatterit ry:n kanssa hyvin toimivaa järjestöjen välistä yhteistyötä** mm. yhteisten seminaarien, koulutuksien ja hankkeiden suunnittelulla ja toteutuksella. Lisäksi järjestöllä on yhteistyösopimus, jonka puitteissa Teatterikeskuksen jäsenet voivat pyytää konsultointia Suomen Teatterit ry:n juristilta. Teatterikeskus jakaa yhteiset toimistotilat Suomen Teatterit ry:n, **Suomen Sinfoniaorkesterit ry:n** ja **Finland Festivalsin** kanssa, mikä lisää järjestöjen välistä keskusteluyhteyttä ja synergiaetuja.

Teatterikeskus ja **Teatterin tiedotuskeskus TINFO** tekevät yhteistyötä **tilastoinnin kehittämiseksi esittävän taiteen vapaan kentän osalta**. Teatterikeskuksen ja Teatterin Tiedotuskeskuksen edustajat ovat pohtineet kestäviä ja toimivia tilastointikäytäntöjä vapaan kentän ryhmille. Teatterikeskus ja Teatterin tiedotuskeskus ovat hakeneet rahoitusta **Tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta! - Esittävien taiteiden vapaan kentän kehittämishanke** -nimiselle kokonaisuudelle, jossa edistetään esittävän taiteen (teatteri, tanssi, sirkus) vapaalla kentällä työskentelevien tekijöiden tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta, selvitetään kentällä työskentelevien koulutustausta sekä työympäristön ja toiminnan moninaisuutta.

Teatterikeskus jatkaa yhteistyötä **Suomen Näyttelijäliiton** kanssa TaSoTu-toimikunnassa, jossa **kehitetään näyttelijöiden työhyvinvointia**. Suomen Näyttelijäliiton kanssa yhteistyössä kehitetään myös projekti- ja keikkaluonteisten tapahtumien tilastointia.

Teatterikeskus on yhdessä **Konserttikeskuksen, Cirko – Uuden sirkuksen keskuksen ja Lukukeskuksen** kanssa hakenut rahoitusta laajalle 3-vuotiselle **LIVE-hankkeelle**, jonka on määrä käynnistyä keväällä 2020, mikäli rahoitus varmistuu. Hanke nostaa esiin kotimaisia lapsille suunnattuja esittävän taiteen teoksia. LIVE on verkostomainen tuotantomalli ja koko maan kattava lastenkulttuurin koulukiertuekokonaisuus, joka venyttää organisaatioiden ja taiteenalojen rajoja, synnyttää työ- ja kehittymismahdollisuuksia taiteen ammattilaisille ja tavoittaa lapsia ja nuoria kaikista Suomen kolkista.

Teatterikeskus, **Sirkuksen tiedotuskeskus** ja **Tanssin tiedotuskeskus** ovat hakeneet rahoitusta yhteishankkeelle, jossa kehitetään esittävän taiteen vapaalla kentällä työskentelevien ryhmien ja suomalaisten kulttuuritalojen, teatterien ja kunnallisten kulttuuritoimien välistä verkostoitumista. **Kohhti uusia näyttämöitä – Esittävän taiteen vapaan kentän ja kotimaan esitystilojen verkottamishanke** on hanke, jossa pilotoidaan yhteistyömuoto esittävien taiteiden teosesittelytilaisuuden järjestämisestä jo olemassa olevan tapahtuman yhteydessä ja järjestetään kolme teosesittelytilaisuutta vuosien 2020 ja 2021 aikana.

Teatterikeskus on mukana yhteistyökumppanina **Teatteri 2.0:n Työn näyttämö-hankkeessa**, joka on ammattiteattereiden toimintakulttuurien ja moniammatillisen vuorovaikutuksen taiteellis-toiminnallinen kehittämishanke. Hankkeessa puretaan auki taiteilijantyöhön, teatterirakenteisiin ja niiden johtamiseen liittyviä oletuksia. Hanke hyödyntää tuoreeltaan kentältä kerättyä faktatietoa alan toimintaolosuhteista ja käsittelee niiden esiin tuomia asioita toiminnallisesti forumteatterin keinoin.

Teatterikeskus lisää yhteistyötä soveltavan taiteen ammattilaisten, esimerkiksi **Taiteen sulattamon**, kanssa laajemman yhteisen äänen saamiseksi ja yhteisten intressien kartoittamiseksi kentän rahoituskysymyksissä.

Suomen Teatterijärjestöjen Keskusliitto, jonka jäsen Teatterikeskus on, järjestää vuosittain esittävän taiteen kentän yhteisen **Thalia-juhlan**. Teatterikeskus on yhteistyössä muiden jäsenjärjestöjen kanssa

mukana järjestämässä juhlaa myös vuonna 2020. Teatterikeskus jakaa juhlassa oman Vuoden Teatteriteko-palkinnon, joka nostaa esiin merkittävän taiteellisen, taidepoliittisen tai uutta luovan teon.

Teatterikeskuksen perustamisesta tulee tammikuussa 2021 kuluneeksi 50 vuotta. Vuoden 2020 aikana perustetaan toimikunta valmistelemaan tulevan vuoden juhlia ja tapahtumia.

Teatterikeskuksella on edustajia useissa alan järjestöissä ja yhteisöissä. Vuonna 2020 edustajat ovat:

- Teatterin Tiedotuskeskuksen hallituksen jäsenenä Anna Veijalainen.
- Tanssin tiedotuskeskuksen hallituksessa toimii Teatterikeskuksen jäsentatterista Metsälintu Pahkinen (KokoTeatteri), varajäsenenä Anna Veijalainen.
- Sirkuksen tiedotuskeskuksen hallituksen jäsenenä toimii Maaria Kuukorento.
- Teatteri&Tanssi-lehden hallituksen varajäsenenä toimii Kaisa Paavolainen.
- Suomen Teatterijärjestöjen Keskusliiton hallituksen jäsenenä toimii Maaria Kuukorento.
- Teatterimuseon edustajiston jäsenenä toimii Kaisa Paavolainen.

6. TOIMINTA JA ORGANISAATIO

TOIMISTO JA HALLITUS

Vuoden 2020 alussa Teatterikeskuksen vt. toiminnanjohtajana toimii vaikuttamistyön johtaja Kaisa Paavolainen, osa-aikaisena jäsenasiantuntijana Jaska Teuri ja osa-aikaisena järjestösihteerinä Sini-Maria Tuomivaara. Teatterikeskuksen tavoitteena on vuoden 2020 loppuun mennessä vakiinnuttaa henkilökuntaansa kaksi kokoaikaista työntekijää sekä osa-aikainen järjestösihteeriksi. Pitkäaikainen toiminnanjohtaja Maaria Kuukorento on virkavapaalla elokuun 2020 loppuun saakka.

Vaikuttamistyön johtaja, vt. toiminnanjohtaja Kaisa Paavolainen vastaa järjestön edunvalvonnasta ja viestinnästä, tapahtumista ja koulutuksista sekä taloudesta ja hallinnosta. Jäsenasiantuntija Jaska Teuri vastaa jäsentattereiden ja -ryhmien neuvonnasta ja muista jäsenasioista. Järjestösihteeriksi Sini-Maria Tuomivaara vastaa Teatterijoukko-lehdestä, mediaseurantapalveluista, teatterikorteista ja laskutuksesta.

Teatterikeskuksen toimisto sijaitsee Helsingin Kampissa osoitteessa Eerikinkatu 3. Jaettu toimisto yhdessä kolmen muun kulttuurialan järjestön kanssa lisää järjestöjen välistä yhteistyötä, tiedon vaihtoa, ammatillista vertaisoppimista ja muita synergiaetuja. Teatterikeskuksen arkistot sijaitsevat Teatterimuseossa.

Teatterikeskuksen hallitus koostuu jäsentattereita edustamaan valituista kahdeksasta jäsenestä ja neljästä varajäsenestä. Teatterikeskuksen puheenjohtajaksi valittiin keväällä 2019 Anna Veijalainen (KokoTeatteri) ja varapuheenjohtajaksi Jaska Teuri (Teatteri Vanha Juko). Jaska Teuri kuitenkin erosi varapuheenjohtajan tehtävästä siirtyessään palkatuksi jäsenasiantuntijaksi Teatterikeskukseen. Uusi varapuheenjohtaja valitaan ylimääräisessä jäsenkokouksessa marraskuussa 2019. Teatterikeskuksen hallitus kokoontuu vähintään kuusi kertaa vuodessa. Teatterikeskuksen puheenjohtajat ja hallituksen jäsenet tekevät työnsä korvauksetta.

Teatterikeskuksen toiminnanjohtaja raportoi toiminnastaan säännöllisesti hallitukselle, joka tekee Teatterikeskuksen jäsenyhteisöjen nimissä kaikki päätökset. Toiminnanjohtaja kutsutaan hallituksen sihteerin tehtävään.

TALOUS

Teatterikeskuksen perustoiminnan kustannukset katetaan toiminta-avustuksella ja jäsenmaksutuloilla. Teatterikeskuksen jäsenmaksut vaihtelevat porrastetusti jäsenyhteisön saaman julkisen tuen mukaan. Lisäksi Teatterikeskus saa tuloja osasta tarjoamistaan jäsenpalveluista.

Vuonna 2020 Teatterikeskuksen taloutteen tuo oman haasteensa kuuden jäsenyhteisön eroaminen vuoden 2019 lopussa. Eroavat VOS-jäsenteatterit ovat maksaneet kokoluokaltaan suurimpia jäsenmaksuja, joten jäsenmaksutulot pienenevät noin neljäsosalla verrattuna vuoden 2019 jäsenmaksusummaan.

Järjestö toimii niukoilla resursseilla ja toiminnan kulut on karsittu minimiin. Keväällä 2019 Teatterikeskus teki päätöksen muuttaa yhteen toisten kulttuurialan järjestöjen kanssa yhteisiin toimistotiloihin Helsingin Kamppiin. Vaikka toimiston vuokratkustannukset ja muut kiinteät kustannukset nousivat muuton myötä, nähtiin muutto jaettuun tiloihin silti hyvänä ja tärkeänä asiana yhteisten synergiaetujen saavuttamiseksi.

Vuonna 2020 Teatterikeskus etsii myös uusia mahdollisuuksia järjestön omarahoitusosuuden vahvistamiseksi nousevien kustannusten kattamiseksi.

VIESTINTÄ

Vuonna 2020 Teatterikeskus viestii jäsenistölle ja sidosryhmille positiivisesti, aktiivisesti ja nykyaikaisesti. Viestintäkanavina ovat järjestön internet-sivut, sähköpostiuutiskirjeet, sosiaalinen media, lehdistölle lähetettävät tiedotteet ja suorat kontaktit sekä Teatterijoukko-lehti ja siihen liittyvä Facebook-sivu.

Teatterikeskus julkaisee ajankohtaisia tiedotteita ja kannanottoja omilla internet-sivuillaan säännöllisesti. Sivusto palvelee myös potentiaalisia uusia jäsenyhteisöjä tarjoamalla tietoa järjestön jäsenpalveluista ja jäsenyyden kriteereistä. Teatterikeskus lähettää kuukausittain jäsenistölleen uutiskirjeitä, joiden painopiste on Teatterikeskuksen toimintaan liittyvissä uutisissa, tapahtumakutsuissa, avustushauissa ja muissa jäseniä koskevat ajankohtaisissa asioissa.

Teatterikeskuksen Facebook-sivujen julkaisutoiminta on aktiivista ja säännöllistä ja sivun seuraajamäärä on nousussa. Teatterikeskus julkaisee Facebookissa keskustelunavauksia, kutsuja taide- ja kulttuuripolitiikkaan liittyviin tapahtumiin ja monenlaisia jäseniä hyödyttäviä ja palvelevia linkkejä. Teatterikeskus osallistuu Twitter-tilin avulla nopeampitempoiseen julkiseen keskusteluun ja luo Twitterin kautta omanlaisiaan kulttuuripoliittisia verkostoja. Twitter on osoittautunut myös erinomaiseksi kanavaksi useisiin seminaareihin ja tapahtumiin liittyvissä tapahtuman sisäisissä tai julkisissa keskusteluissa.

Teatterikeskus julkaisee kaksi kertaa vuodessa ilmestyvää esittävän taiteen ammattikentän ohjelmistolehteä, **Teatterijoukkoa**. Vaikka esittävän taiteen ryhmien markkinointi on siirtynyt yhä enemmän digitaalisille alustoille, koetaan Teatterijoukko tärkeänä julkaisuna siinä ilmoittavien ryhmien keskuudessa. Teatterijoukko julkaistaan liitejakeluna Helsingin Sanomien välissä ja sitä on jaossa suuressa osassa pääkaupunkiseudun kirjastoja ja kulttuuritaloja sekä kaikissa Teatterijoukossa ilmoittavissa teattereissa ja ryhmissä. Teatterikeskuksen toiminnanjohtaja kirjoittaa Teatterijoukkoon pääkirjoituksen, jossa nostetaan esiin jäsenille tärkeitä aiheita tai otetaan kantaa ajankohtaisiin kulttuuripoliittisiin teemoihin. Teatterijoukossa ilmoittaa säännöllisesti noin 25–30 esittävän taiteen toimijaa ja painosmäärä on noin 50 000 lehteä.

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

Teatterikeskuksen ja sen jäsenyhteisöjen toiminnan kehittämiseen sisältyy myös yhteistyöverkostojen rakentamista ulkomaille. Teatterikeskus liittyi vuonna 2019 eurooppalaisten esittävien taiteiden työnantajajärjestöjen katto-organisaation Pearle*:n jäseneksi vahvistaakseen verkostojaan ja omaa järjestöosaamistaan. Teatterikeskus osallistuu vuonna 2020 Pearle*n kokouksiin ajallisten ja taloudellisten resurssien puitteissa.

Vuonna 2020 on aiheellista selvittää Teatterikeskuksen mahdollisuuksia toimia osana Informal European Theatre Meeting (IETM) -verkostoa sekä uutta eurooppalaista esittävän taiteen vapaan kentän yhteistyöverkostoa The European Association of Independent Performing Arts (EAIPA).

Vuoden 2020 aikana kartoitetaan, millaisilla tavoilla Teatterikeskus voisi jatkossa edistää jäsentensä kansainvälisiä pyrkimyksiä ja kontaktien syntymistä, esimerkiksi yhteistyössä esittävän taiteen kentän tiedotuskeskusten kanssa.

KOHTI YMPÄRISTÖN KANNALTA KESTÄVÄMPÄÄ TOIMINTAA

Globaalin ilmastokatastrofin aikakaudella myös Teatterikeskus haluaa kiinnittää huomiota toimintansa ympäristökuormitukseen. Teatterikeskuksen toiminta on ollut tähän saakka ekologisesti melko kestävä, ja on pidettävä huolta, että se jatkuu jatkossakin mahdollisimman vähän ympäristöä kuormittavana.

Kansainvälisen yhteistyön vahvistuessa on kiinnitettävä huomiota esimerkiksi lentomatkojen ympäristövaikutuksiin, joten Teatterikeskuksen vuoden 2020 budjetissa on ensimmäistä kertaa oma eränsä lentojen päästökompensaatiolle. Kotimaan matkustamisessa Teatterikeskus suosii junamatkailua sekä esimerkiksi etäyhteyksiä kokouksiin.

Syksyllä 2019 Teatterikeskus siirtyi käyttämään tietoteknistä Microsoft Office 365 -kokonaisuutta, mikä mahdollistaa paremmin ajantasaiset tiedostojen jakamiset, tallentamiset ja helpottaa etätöiden tekemistä. Kaikilla Teatterikeskuksen työntekijöillä on etätyömahdollisuus ja työntekijät hyödyntävät sitä. Vuonna 2020 Teatterikeskuksen on tarkoitus siirtyä kokonaan sähköiseen laskutukseen ja kirjanpitoon. Nämä paremmat pilvipohjaiset tietotekniset palvelut auttavat vähentämään toimistossa syntyvää paperijätteen määrää ja siten vähentämään Teatterikeskuksen toiminnan ympäristökuormitusta.

Teatterikeskuksen koulutuksissa ja kokouksissa kokoustarjoilut ovat yksinomaan kasvisruokaa ja yhteisissä toimistotiloissa huolehditaan jätteiden asianmukaisesta kierrätyksestä.

TASA-ARVO JA YHDENVERTAISUUS TEATTERIKESKUKSESSA

Teatterikeskus edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta järjestön omassa toiminnassa ja jäsenistön toiminnassa. Teatterikeskuksen organisaatio on pieni, joten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen on käytännössä avointa keskustelua ja mielipiteiden yhtäläistä huomioimista kaikkien työntekijöiden kanssa.

Teatterikeskus kannustaa jäseniään ehdottamaan järjestön hallitukseen nais- ja miesjäseniä ja jäsenistön keskuudesta koottavista työryhmistä pyritään tekemään sellaisia, että molemmat sukupuolet ovat tasaisesti edustettuina. Teatterikeskuksen viestinnässä käytetään sukupuolineutraaleja ammattinimikkeitä.

Teatterikeskuksen perusperiaatteena on kohdella kaikkia jäsenyhteisöjä yhdenvertaisesti ja tasa-arvoisesti tarjoten kaikille yhtäläiset palvelut. Koulutukset ja seminaarit pyritään järjestämään saavutettavissa ja

esteettömissä tiloissa sekä varmistamaan esimerkiksi asialliset työskentelyolosuhteet jäseneteatterin tarvitsemille viittomakielen tulkeille. Yhdenvertaisuuden näkökulmasta Teatterikeskuksen toiminnassa on kuitenkin kehitettävää ruotsinkielisten ja englanninkielisten palveluiden tarjoamisessa, mihin tullaan kiinnittämään huomiota vuoden 2020 aikana.

TOIMINNAN VAIKUTTAVUUDEN MITTARIT – OMAVALVONTA

Teatterikeskuksen vaikuttavuuden arviointi tapahtuu pääosin jäsenistön tyytyväisyyden mittaamisena. Toiminnan arviointia tehdään jäsenistölle lähetettävillä kyselyillä ja henkilökohtaisissa tapaamisissa jäsenyhteisöjen kanssa, jolloin jäsenet antavat palautetta toiminnasta ja esittävät kehitysehdotuksia.

Teatterikeskuksen toiminnan vaikuttavuudesta kertovat myös taide- ja kulttuuripolitiikassa tapahtuvat myönteiset saavutukset, esimerkiksi valtion budjettiin tulleet lisäpanostukset esittävän taiteen harkinnanvaraisiin tukiin. Edunvalvonnan osalta voidaan myös käyttää numeerisena mittarina päättäjien kanssa sovittujen tapaamisten ja keskustelujen määrää.

Viestinnän vaikuttavuutta arvioidaan esimerkiksi jäsenille lähetettyjen uutiskirjeiden avausmääriä ja sosiaalisen median kanavien seuraajien ja julkaisuihin sitoutuneiden reagoijien määriä seuraamalla. Ulkoisen viestinnän vaikuttavuutta seurataan Teatterikeskuksen, sen esille nostamien puheenaiheiden tai järjestettyjen tapahtumien (esim. avoimet seminaarit) näkyvyytenä mediassa.

Teatterikeskus on vahva kumppani monissa yhteistyöelimissä ja hankkeissa, joiden vaikuttavuutta mitataan aina yhteistyö- ja hankekohtaisesti. Toiminnan laajuutta ja vaikuttavuutta voidaan näissäkin mitata paitsi laadullisin, myös numeerisin mittarein esimerkiksi projektiluontoisesti palkattujen henkilöiden, erilaisiin tapaamisiin ja tapahtumiin osallistumisen tai kontaktoitujen esittävän taiteen kentän toimijoiden määrällä.

Teatterikeskus on ketterä ja vaikuttava esittävän taiteen vapaan kentän edunvalvoja ja jäsenyhteisöjään monipuolisesti palveleva järjestö.

Teatterikeskus tekee toimivaa edunvalvontaa, pitää huolta jäsenistään, tuottaa asiantuntijatietoa, tekee laaja-alaista yhteistyötä ja viestii toiminnastaan selkeästi sekä jäsenille että ulospäin.